

Våld i nära relationer 2021

Fortfarande är de flesta offer för våld i nära relationer flickor eller kvinnor, offer för sexuellt våld har ofta också tidigare erfarenheter av våld

CENTRALA FYND

- Antalet fall av våld i nära relationer som riktade sig mot vuxna och som kommit till myndigheternas kännedom var något mindre jämfört med 2020. Däremot var antalet fall av våld i nära relationer som riktade sig mot minderåriga större.
- Enligt den nationella brottsofferundersökningen uppgav cirka sex procent av kvinnorna och tre procent av männen 2021 att de utsatts för hot eller våld av sin nuvarande eller tidigare partner.
- Antalet klienter inom specialtjänster som erbjuds vid våld i nära relationer, såsom skyddshem och MARAK-arbetsgrupper, var färre 2021. Man har bedömt att detta åtminstone delvis beror på coronaepidemin (se [publikationerna från forskningsprojektet Coronaepidemins inverkan på upplevelser av våld i nära relationer och användningen av tjänster \(KOVÄ\)](#)).
- Antalet klienter har ökat årligen vid samtliga Seri-stödcenter. Under coronaepidemin planades ökningen av antalet besökare ut under de månader då de striktaste begränsningarna rådde.
- Över hälften av Seri-stödcentrens klienter har tidigare upplevt våld.

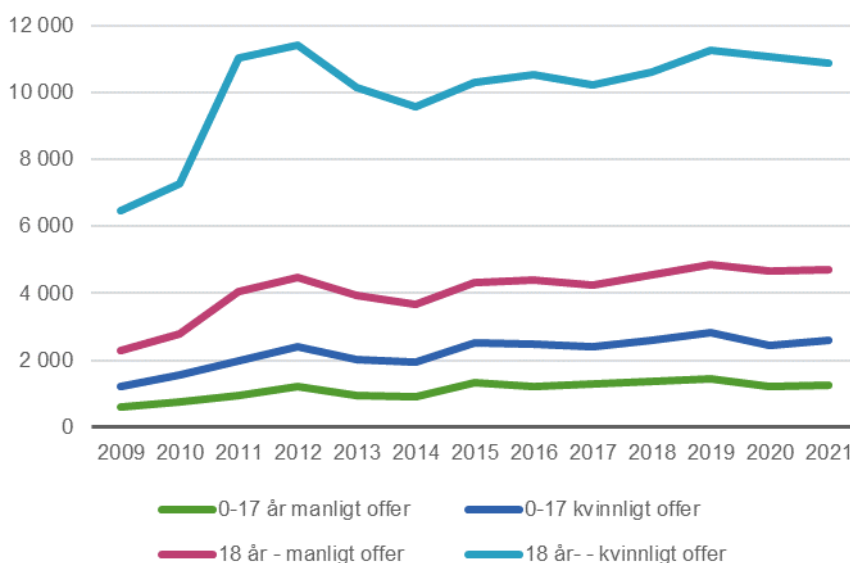
Antalet fall av våld i nära relationer som rapporterades till myndigheterna 2021 var något mindre jämfört med 2020. Antalet myndiga kvinnliga offer för våld i nära relationer som kom till kännedom minskade med 3,3 procent jämfört med föregående år och antalet manliga offer minskade med 5,2 procent. Våldet mot minderåriga ökade dock med nästan 7 procent.

År 2021 rapporterades sammanlagt tio fall av mord, dråp eller dråp under förmildrande omständigheter av en tidigare eller nuvarande make/maka eller sambo. Av gärningarna riktades nio (90 %) mot kvinnor och en (10 %) mot män. I en studie om dråp av kvinnor i parrelationer konstaterades att andelen berusade offer och gärningsmän hade minskat betydligt under de senaste 10 åren. Enligt studien var dråpen av kvinnor i allt större utsträckning kopplade till skilsmässor/separationer.

Antalet klienter inom tjänster som erbjuds vid våld i nära relationer minskade under coronaepidemin, till exempel hade MARAK-arbetsgrupperna och skyddshemmen färre klienter än tidigare. Antalet klienter vid Seri-stödcentren för offer för sexualbrott minskade inte, vilket delvis förklaras av att Seri-stödcenternätverket utvidgades under coronatiden. Seri-stödcentrens klienter har många sårbarhetsfaktorer; över hälften har tidigare erfarenheter av våld.

I denna statistikrapport sammanställs statistik- och forskningsdata om våld i nära relationer i Finland för 2021. I rapporten publiceras för första gången statistik över hedersrelaterat våld. Den förra statistikrapporten om våld i nära relationer publicerades 2021 och rapporteringen kommer i fortsättningen att ske med två års mellanrum.

Figur 1. Offer för våld i parrelationer och nära relationer enligt ålder och kön, 2009–2021

Innehållsförteckning

Våld i nära relationer som kommit till myndigheternas kännedom	3
Våld i nära relationer som en andel av brotten mot liv.....	4
Misstankar om misshandels- och sexualbrott mot barn.....	8
Våld i parrelationer i spädbarnsfamiljer som svarat på enkäten FinBarn.....	9
Förekomsten av våld i nära relationer på basis av offerundersökningar på befolkningsnivå	12
Våld i nära relationer inom specialtjänsterna	14
Våld i nära relationer 2021	24

Våld i nära relationer som kommit till myndigheternas kännedom

Våld i nära relationer i myndigheternas brottsstatistik

Enligt Statistikcentralens uppgifter fanns det 10 900 offer för våldsbrott i parrelationer och nära relationer som kom till myndigheternas kännedom 2021, vilket är 1,6 procent mindre än året innan.

Av offren var 8 300 vuxna, vilket är 3,8 procent färre än 2020. Antalet offer för våld i parrelationer minskade med 8 procent jämfört med året innan. Av de myndiga offren var 75 procent kvinnor och av de misstänkta för våld i parrelationer och nära relationer var 77 procent män. Statistiken omfattar endast fall som kommit till myndigheternas kännedom, men långt ifrån allt familjevåld och våld i nära relationer anmäls till myndigheterna.¹

Tabell 1. Familjevåld och våld i nära relationer som kommit till myndigheternas kännedom enligt offrets ålder och kön samt förhållandet mellan offret och den misstänkta 2021

	Offret under 18 år			Offret över 18 år		
	antal	man	kvinnor	antal	man	kvinnor
totalt	2 594	1 243	1 351	8 294	100	6 194
1 Parförhållande eller tidigare parförhållande	20	0	20	6 608	311	5 297
11 Nuvarande make/maka eller sambo totalt	4	0	4	3 794	784	3 010
112 Make/maka	0	0	0	2 306	475	1 831
111 Sambo	4	0	4	1 488	309	1 179
12 Tidigare make/maka eller sambo	2	0	2	2 277	422	1 855
121 Tidigare make/maka	0	0	0	607	107	500
122 Tidigare sambo	2	0	2	1 670	315	1 355
13 Offret och den misstänkta har ett gemensamt barn	14	0	14	537	105	432
2 Familj eller släktskapsförhållande	2 574	1 243	1 331	1 686	789	897
21 Den misstänkta är offrets förälder	2 245	1 116	1 129	200	97	103
211 Den misstänkta offrets är biologiska far eller adoptivfar	1 307	668	639	147	77	70
212 Den misstänkta är offrets biologiska mor eller adoptivmor	780	369	411	50	17	33
213 Den misstänkta är förälder i offrets familj, inte biologisk	158	79	79	3	3	0
22 Syskon	123	48	75	375	230	145
23 Barnet riktat mot sin förälder	19	14	5	721	273	448
24 Annan nära släkting	113	42	71	101	58	43
241 Offret är den misstänktes mor- eller farförälder	0	0	0	24	6	18
242 Den misstänkta är offrets mor- eller farförälder	68	36	32	7	3	4
243 Gärningsmännen eller offret är kusin, farbror, faster, morbror eller moster	45	6	39	70	49	21
2431 Kusiner	16	1	15	16	14	2
2432 Den misstänkta är offrets farbror, faster, morbror eller moster	29	5	24	26	18	8
2433 Offret är den misstänktes farbror, faster, morbror eller moster	0	0	0	28	17	11
25 Annan som bor i samma hushåll	74	23	51	289	131	158

Myndiga offer

Under 2021 kom färre fall av våld i nära relationer riktat mot myndiga personer till myndigheternas kännedom än året innan. Av de över 18 år gamla offren för våld i parrelationer

¹ Statistikcentralen. FOS: Statistik över brott och tvångsmedel.

och nära relationer var 6 200 kvinnor. Antalet manliga offer var 2 100. Antalet kvinnliga offer minskade med 3,3 procent och antalet manliga offer med 5,2 procent jämfört med året innan.

I de fall där offret för våld i parrelationer och nära relationer var myndigt låg den nuvarande maken, makan eller sambon bakom våldet i 46 procent av fallen. I fallen där offret var kvinna var denna andel 49 procent och i fall där offret var man 37 procent. I fallen med manliga offer var andelen gärningar som begåtts av någon annan än den tidigare eller nuvarande maken/makan eller sambon större än bland kvinnorna. Män drabbas till exempel av våld i nära relationer som sker mellan syskon i större utsträckning än kvinnor. År 2021 var andelen av fallen där ett syskon låg bakom våldet 11 procent där offret var man, medan denna andel var 2 procent där offret var kvinna.

Minderåriga offer

Antalet fall av familjevåld riktat mot minderåriga som kommit till myndigheternas kännedom ökade med 6,7 procent.

Antalet minderåriga offer var 2 600. Antalet rapporterade fall av våld från föräldrar mot sina barn var 6,9 procent högre än året innan. Något över 2 400 fall kom till kännedom. Drygt hälften av de minderåriga offren, 52 procent, var flickor. I de fall där offret var minderårigt var 66 procent av de misstänkta gärningsmännen män.

Våld i nära relationer som en andel av brotten mot liv

Brott mot liv i parrelationer och nära relationer

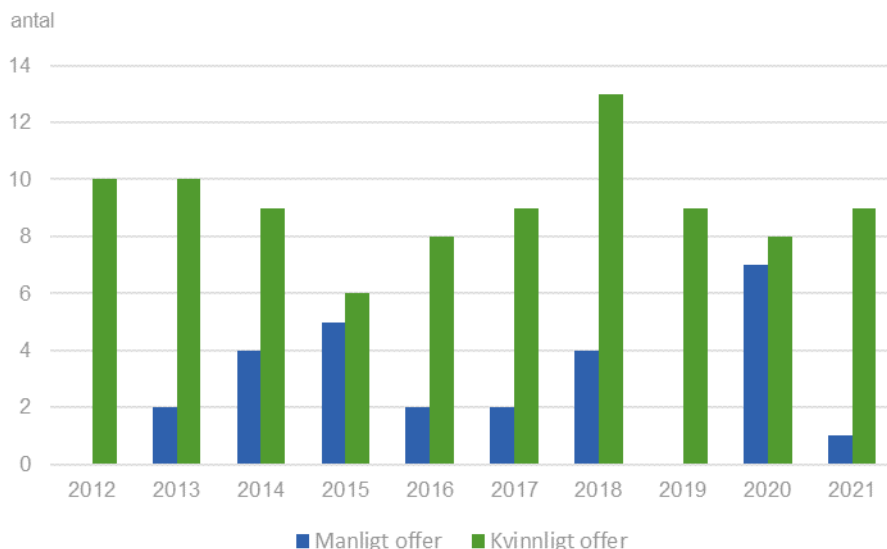
Analyserna i detta kapitel utgår i huvudsak från Statistikcentralens uppgifter om brott mot liv, dvs. dråp, mord och dråp under förmildrande omständigheter, som skett i nära relationer och kommit till myndigheternas kännedom. I slutet av kapitlet redogörs resultaten av ett forskningsprojekt som Institutet för kriminologi och rättspolitik samt Östra Finlands universitet har genomfört gemensamt.

År 2021 fick myndigheterna kännedom om 28 brott mot liv mot en partner i en nära relation. Antalet offer var detsamma som 2020. Av offren var 16 kvinnor och 12 män, och sammanlagt utgjorde offren för dråp i nära relationer 38 procent av alla offer för brott mot liv. Termen ”nära relation” omfattar i detta sammanhang brott mot liv som den misstänkta gärningsmannen riktat mot en tidigare eller nuvarande sambo eller make/maka, en annan familjemedlem (föräldrar, barn, syskon) eller andra nära släktingar (mor- och farföräldrar, fastrar, farbröder, mosttrar, morbröder, kusiner) samt andra som bor i samma hushåll. En situation där offret och gärningsmannen har ett gemensamt barn betraktas också som en nära relation. Termen ”brott mot liv” omfattar i detta sammanhang brottsrubriceringarna dråp, mord och dråp under förmildrande omständigheter, men inte brottsrubriceringarna barnadrap och dödsvallande.

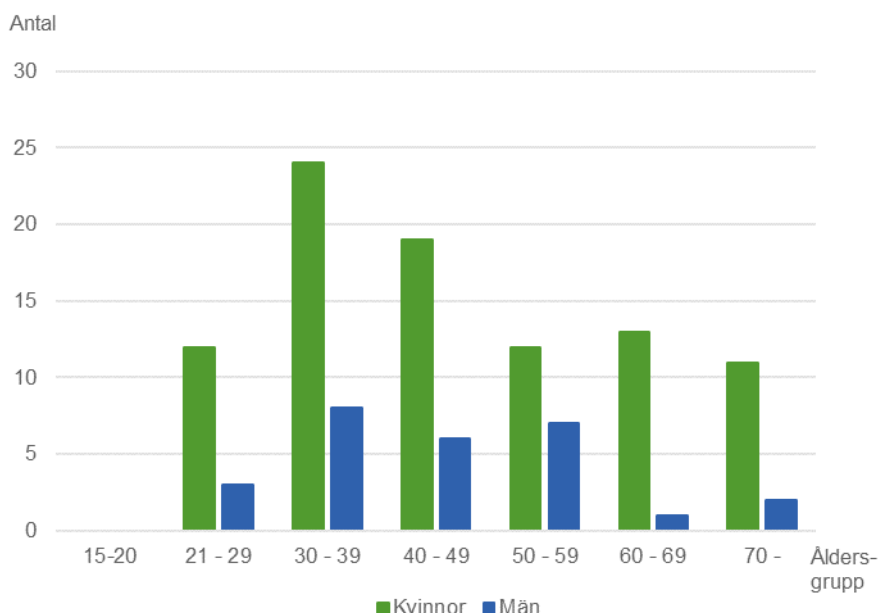
Brott mot liv i parrelationer

År 2021 fick polisen kännedom om sammanlagt tio fall av mord, dråp eller dråp under förmildrande omständigheter av en tidigare eller nuvarande make/maka eller sambo. Av gärningarna riktades nio (90 %) mot kvinnor och en (10 %) mot män. 2012–2021 rapporterades sammanlagt 118 brott mot liv mot en partner. Av offren var 91 (77 %) kvinnor och 27 (23 %) män.

Figur 2 visar att antalet brott som begåtts mot en partner har varierat betydligt från år till år. Under de senaste tio åren har i genomsnitt 9 kvinnor och 3 män dött varje år till följd av dråp, mord eller dråp under förmildrande omständigheter som begåtts av en partner. Jämfört med i början av årtusendet har antalet kvinnor som dött på grund av dråp i parrelationer minskat. Dödligheten för män har hållit sig på ungefär samma nivå och är betydligt lägre än för kvinnor. Skillnaden mellan könen är fortfarande stor. I förhållande till befolkningen är antalet avlidna till följd av våld i parrelationer fortfarande större i Finland än i de övriga nordiska länderna.

Figur 2. Brott mot liv i parrelationer 2012–2021

Jämförelsen enligt åldersgrupp i figur 3 visar att det finns fler kvinnliga än manliga offer i alla åldersgrupper. Majoriteten av de kvinnliga offren för dråp i parrelationer var i åldern 30–39 år eller 40–49 år. Majoriteten av de manliga offren var mellan 30 och 59 år gamla. Under den undersökta perioden rapporterades inte ett enda brott mot liv som begåtts av en partner mot någon under 21 år. Även i förhållande till åldersgruppernas storlek löper kvinnor i åldern 30–39 år den största risken (0,7 offer per 100 000 kvinnor i åldersgruppen) att dö till följd av att ha fallit offer för våld från sin partners sida.

Figur 3. Offer som dödats av sin partner enligt åldersgrupp 2012–2021

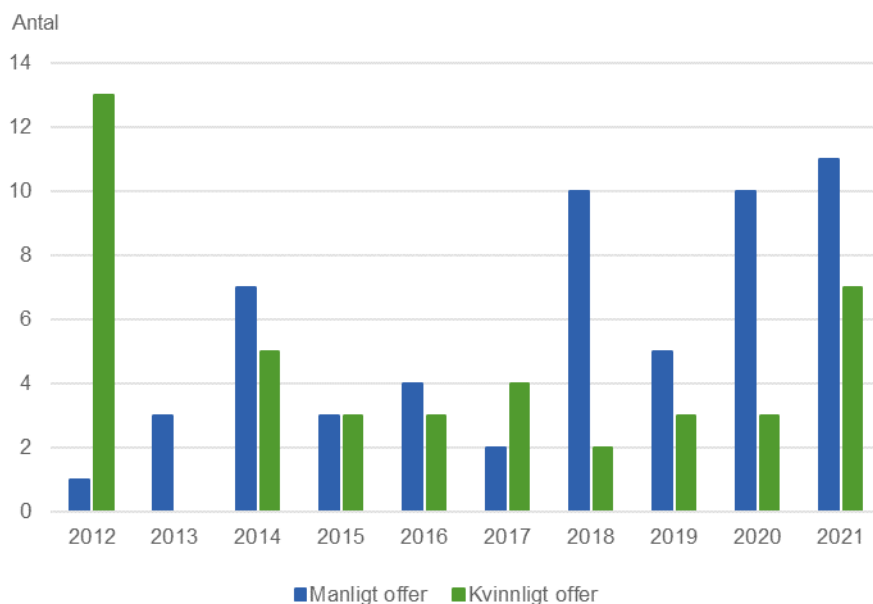
Ovannämnda siffror gällande brott mot liv som begåtts i parrelationer omfattar inte gärningar som begåtts av en tidigare eller nuvarande partner som inte är en make/maka eller sambo. Information om antalet gärningar som riktats mot en nuvarande eller tidigare partner som inte är en make/maka eller sambo fås från uppföljningssystemet för brott mot liv som upprätthålls av Institutet för kriminologi och rättspolitik vid Helsingfors universitet och Polisstyrelsen, men detta tillåter inte en granskning av de senaste åren. Det faktum att det fattas uppgifter om kvinnor och män som dödats av en nuvarande eller tidigare partner som inte är en make/maka eller sambo innebär alltså att siffrorna i detta kapitel till

viss del är underskattade, men påverkar inte bedömningen av fenomenets förändring över tid.

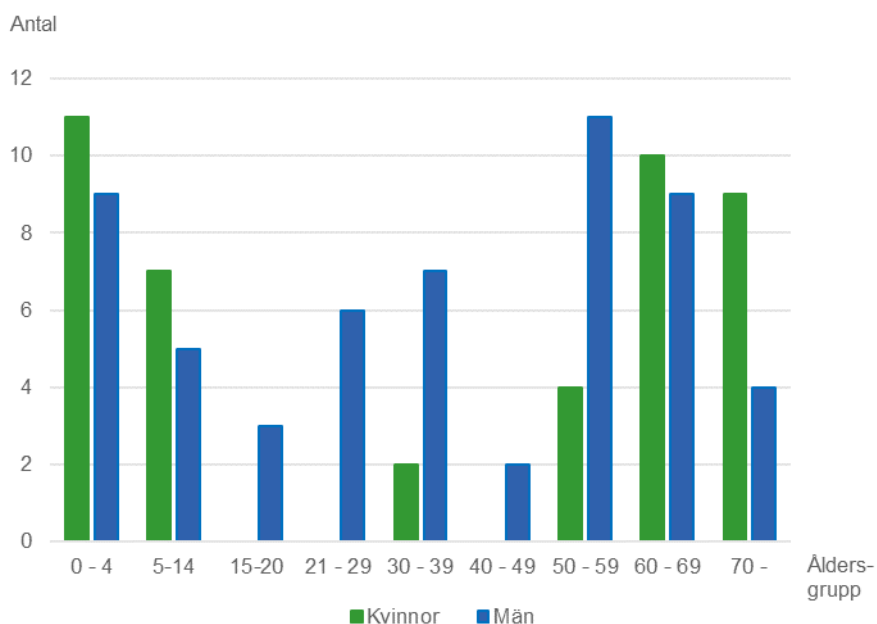
Brott mot liv i andra nära relationer

Under 2021 dödades sammanlagt 18 personer, elva män och sju kvinnor, i brott mot liv i andra nära relationer. Sju av offren var barn. Under 2012–2021 dödades sammanlagt 99 personer i denna typ av brott mot liv i nära relationer, och 32 (32 %) av offren var barn under 18 år (figur 4). Av de vuxna offer som var 18 år eller äldre var 42 (63 %) män och 25 (37 %) kvinnor.

Figur 4. Brott mot liv i andra nära relationer 2012–2021

I de fall 2012–2021 där ett barn under 18 år dödades i en nära relation var gärningsmannen nästan alltid barnets biologiska mor (48 %) eller far (48 %). Endast i ett av brotten var gärningsmannen någon annan nära anhörig. I fallen av dråp i andra nära relationer där offret var en vuxen kvinna var gärningsmannen oftast offrets barn (85 %). Gärningsmannen i fallen där offret var en vuxen man var oftast offrets bror (51 %) eller offrets barn (29 %). Nästan 60 procent av fallen av dråp i andra nära relationer var våld som föräldrar riktade mot sina minderåriga barn eller som vuxna barn riktade mot sina äldre föräldrar. I största delen (75 %) av fallen där vuxna dödades i en nära relation och i nästan alla fall där vuxna män dödades i en nära relation var gärningsmannen en man (94 %).

Figur 5. Offer som dödade av andra nära anhöriga enligt offrets åldersgrupp 2021–2021

I jämförelsen enligt åldersgrupp i figur 5 framgår att en betydande del av offren för mord i nära relationer är under 15 år. I denna grupp är också skillnaden mellan könen liten. I dråp i andra nära relationer som riktades mot unga vuxna och medelålders personer var det dock främst män som drabbades. Ur ett befolkningsperspektiv är risken att dö som offer för dråp i andra nära relationer som störst vid 0–4 års ålder för båda könen (0,8 för kvinnor och 0,6 för män per 100 000 personer i åldersgruppen).

Egenskaper hos dråp i parrelationer där offret är en kvinna

VN TEAS-projektet, som är gemensamt för Institutet för kriminologi och rättspolitik och Östra Finlands universitet, ”[Naisiin kohdistuvat parisuhdetapot: Tapahtumaketjut, taustat ja ehkäisy](#)” (Suonpää m.fl. 2023) har undersökt kännetecknen och riskfaktorerna för brott mot liv som begås mot kvinnor av en partner.

I undersökningens första fas användes det ovannämnda uppföljningssystemet för brott mot liv som uppgiftskälla. Åren 2011–2018 hade fler än varannan av gärningsmännen (53 %) i dråp i parrelationer som riktades mot kvinnor tidigare bötes- eller fängelsedomar och 33 procent hade dömts för våld. En klart mindre andel av offren hade tidigare domar (24 %) eller våldsdomar (9 %).

I förundersökningen framgick det att gärningsmannen i över hälften av fallen (53 %) hade utsatt offret för fysiskt våld redan före den situation där offret dödades och nästan lika ofta hotat med våld (47 %). Våld och hot från offrets sida var betydligt mer sällsynta: det kvinnliga offret hade utsatt gärningsmannen för våld i 18 procent av fallen och hotat gärningsmannen i 11 procent av fallen. Uppgifterna var dock osäkra: även om en förundersökning hade gjorts saknades ofta information om tidigare våld eller hot (20–31 %).

Över hälften av offren (52 %) hade utifrån de uppgifter som framkommit i förundersökningen berättat för en tredje person att de var rädda för gärningsmannen och en knapp femtedel (19 %) hade kontaktat polisen. Besöksförbud var sällsynta: endast 7 procent av offren hade ansökt om besöksförbud för gärningsmannen och samma andel av gärningsmännen hade också meddelats besöksförbud gentemot offret.

Gärningsmännen och offren var ofta socialt utsatta. Endast 33 procent av gärningsmännen och 42 procent av offren arbetade eller studerade. Dråpen var ofta kopplade till missbruk. Mer än varannan av männen (53 %) som dödade sin partner var påverkad av något berus-

ningsmedel vid tiden för gärningen och 39 procent av offren var berusade. Över en tredjedel (37 %) av gärningarna hade en planmässig karaktär. I över hälften av gärningarna (53 %) var svartsjuka hos gärningsmannen ett centralt motiv, och 41 procent av gärningarna skedde i en situation där parrelationen höll på att ta slut.

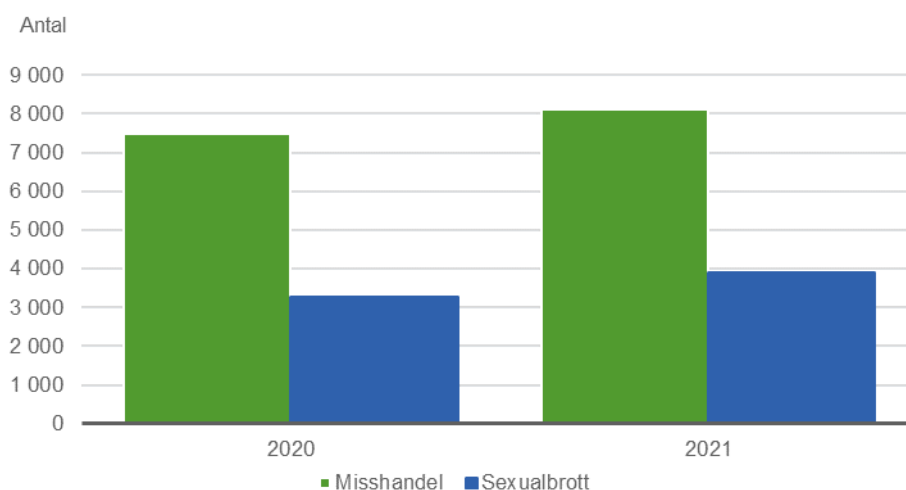
I projektet undersöktes också tidsmässiga förändringar i egenskaperna hos dråp i parrelationer. En central förändring jämfört med gärningarna på 2010-talet var att berusningsmedlens betydelse var mindre: andelen berusade offer och gärningsmän hade minskat betydligt. Dråp med kvinnliga offer var allt oftare kopplade till separationer och gärningarna hade oftare en planmässig karaktär och involverade svartsjuka.

Misstankar om misshandels- och sexualbrott mot barn

Misshandels- och sexualbrott mot barn som anmäls till polisen

År 2020 var antalet fall av misstänkt misshandel av barn 7 498 och 2021 över 600 fler, sammanlagt 8 105 fall. Antalet misstänkta sexualbrott hade också ökat. År 2020 var antalet fall 3 268 och 2021 sammanlagt 3 920. Enligt polisens statistik hade alltså antalet polisanmälningar om misshandels- och sexualbrott mot barn ökat för båda kategorierna (figur 6). Tabellbilaga 1 visar utvecklingen under de två föregående åren per polisregion.

Figur 6. Polisanmälda fall av misshandels- och sexualbrott mot barn 2020 och 2021

Statistik från rättspsykologin och rättspsykiatri för barn och unga (Barnhus-enheterna)

Vid de rättspsykologiska och rättspsykiatriska enheterna för barn och unga utreds misstankar om illabehandling av barn i situationer där polisen, åklagaren eller domstolen har begärt handräckning i ärendet. Utredningarna är en del av förundersökningen. Vid enheterna utreds i huvudsak misstänkta misshandels- och sexualbrott mot personer under 16 år. Enheternas verksamhet regleras av lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn. I Finland finns fem enheter, en i anslutning till varje universitetssjukhus samt verksamhetsstället i Vasa som hör till ÅUCS.

År 2020 gjordes 999 begäranden om handräckning som resulterade i att utredningar av misshandel och sexuellt utnyttjande av barn gjordes vid de rättspsykologiska och rättspsykiatriska enheterna. 2021 var denna siffra 1 212 (tabell 2). Antalet minskade något i HUCS område men ökade vid övriga enheter. Antalet begäranden om handräckning som skickas till enheterna är inte helt jämförbart, eftersom det finns mindre skillnader i enheternas statistikföringsätt.

Tabell 2. Antalet begäranden om handräckning per område 2020–2021 enligt uppgifter från de rättspsykologiska och rättspsykiatriska enheterna

	2020	2021
HUCS	283	268
KYS	243	278
OYS	182	240
TAYS	161	260
ÅUCS (Vasa)	87 (43)	95 (71)
totalt	999	1 212

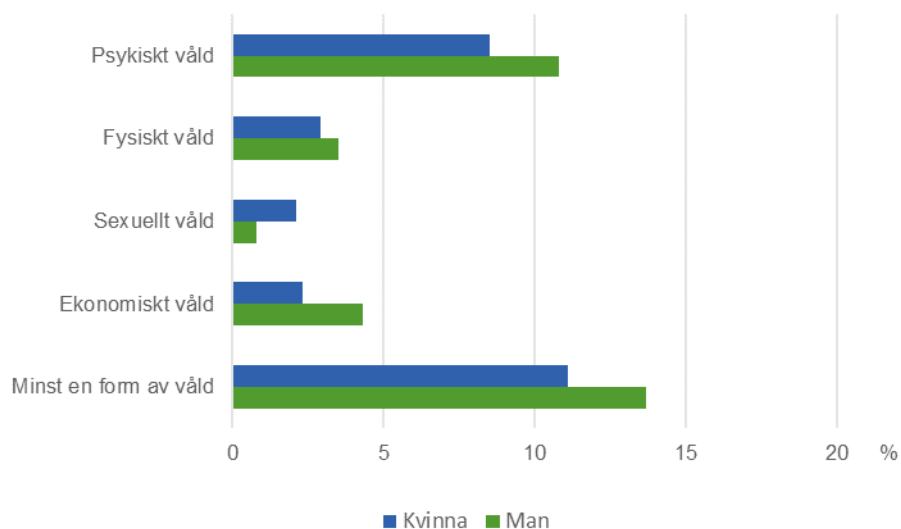
För närvarande finns det inga helt enhetliga nationella kriterier för begäranden om handräckning. Det är vedertaget att polisen hänvisar de mest sårbara barnvittnena till de rättspsykologiska och rättspsykiatriska enheterna för barn och unga: barn under 7 år, barn med försenad utveckling eller psykiska svårigheter, misstankar om sexualbrott inom familjer och barn som hamnat mitt i en vårdnadstvist. Under olika år har man uppskattat att cirka 10–15 procent av alla barn som misstänks ha fallit offer för misshandel eller sexualbrott blir klienter vid enheterna, och de siffror för de senaste åren som presenteras här är i linje med de tidigare uppskattningarna. I praktiken leder en begäran om handräckning inte alltid till att barnet intervjuas vid enheten, utan innebär ibland till exempel att man konsulterar polisen eller skriver ett utlåtande till stöd för rättsprocessen (till exempel en tillförlitlighets- eller skadebedömning).

Våld i parrelationer i spädbarnsfamiljer som svarat på enkäten FinBarn

Enkäten FinBarn är en nationell enkätundersökning som genomförs av Institutet för hälsa och välfärd (THL) och som ger regelbundna uppföljningsuppgifter om småbarns och deras familjers välbefinnande och hälsa, om hur tjänsterna för barnfamiljer används och om familjernas erfarenheter av tjänsterna. Uppgifterna samlas in vart fjärde år och målgrupperna är båda föräldrarna till spädbarn i åldern 3–6 månader och barn i åldern 4 år. År 2020 genomfördes en enkät riktad till spädbarnsfamiljer.

Enligt 2020 års enkät hade 12 procent av föräldrarna i spädbarnsfamiljer upplevt minst en typ av våld i parrelationen under det senaste året. Män hade oftare upplevt det än kvinnor (14 % vs. 11 %, figur 7). Männerna rapporterade oftare än kvinnorna att de upplevt våld för alla andra typer av våld än sexuellt våld. Upplevelser av psykiskt våld var vanligast. Bland männen var upplevelser av ekonomiskt våld näst vanligast och bland kvinnorna var upplevelser av fysiskt våld näst vanligast. Den tredje vanligaste formen av våld som män hade upplevt var fysiskt våld och bland kvinnor var ekonomiskt våld den tredje vanligaste formen. Sexuellt våld rapporterades mest sällan.

Figur 7. Våld i parrelationen som föräldrarna i spädbarnsfamiljer upplevt under de senaste 12 månaderna utifrån enkätundersökningen FinBarn 2020, %

Sju procent av kvinnorna och åtta procent av männen rapporterade att de endast upplevt en form av våld. Av båda föräldrarna hade tre procent upplevt två former av våld och två procent upplevt minst tre former av våld.

Den typ av psykiskt våld som rapporterades oftast var att partnern kallade dem för öknamn, vilket rapporterades av åtta procent av kvinnorna och 10 procent av männen (tabell 3). Avseende fysiskt våld var den vanligaste formen att partnern hållit fast en, knuffat en eller slagit en med öppen hand, vilket lite under tre procent av kvinnorna och drygt tre procent av männen rapporterade. Avseende sexuellt våld var det vanligare bland både kvinnor och män att ha blivit sexuellt trakasserad genom ord och gärningar än att ha blivit tvingad till sexuella handlingar.

Tabell 3. Våld i parrelationen som föräldrarna i spädbarnsfamiljer upplevt under de senaste 12 månaderna utifrån enkätundersökningen FinBarn 2020, enligt former av våld, %

Upplevt våld från en partner eller tidigare partner minst en gång under de senaste 12 månaderna	Alla (N=13 994–14 045)	Kvinna (N=8 561–8 602)	Man (N=5 427- 5 443)
Psykiskt våld sammanlagt	9	9	11
Hotat att skada fysiskt ansikte mot ansikte, per telefon eller via internet	2	2	1
Kallat för öknamn för att kuva eller förödmjuka	9	8	10
Försökt begränsa kontakten med familj, släktingar eller vänner	2	1	3
Fysiskt våld sammanlagt	3	3	4
Hållit fast, knuffat eller slagit med öppen hand	3	3	3
Slagit med knytnäven eller ett hårt föremål, tagit stryppgrepp eller använt något vapen	1	1	1
Sexuellt våld sammanlagt	2	2	1
Trakasserat genom sexuellt kränkande ord eller gärningar	1	2	1
Att din partner tvingat eller försökt tvinga dig till samlag eller andra sexuella handlingar	1	1	<0,5
Ekonomiskt våld	3	2	4
Hindrat från att fatta ekonomiska beslut eller göra självständiga inköp	3	2	4
Våld i parrelationen	12	11	14

*minst en form av våld minst en gång

Upplevelser av våld var vanligare bland unga under 30 år – både bland kvinnor och män – än bland personer som var 30 år eller äldre, bland dem som upplevt minst en form av våld (tabell 4). Upplevelser av våld var vanligare i takt med att antalet barn ökade. Ju högre utbildning en kvinna hade, ju mer ovanligt var det att hon hade upplevt våld. För män hade upplevelser av våld inget betydande samband med utbildning, men de var vanligare bland män med finländsk bakgrund än bland män födda någon annanstans.

Tabell 4. Upplevelser av våld i parrelationen bland föräldrar i spädbarnsfamiljer enligt bakgrundsfaktorer, enkätundersökningen FinBarn 2020

Bakgrundsfaktor	Förälderns kön: kvinna		Förälderns kön: man	
	%	p-värde*	%	p-värde*
Alla	11		14	
Förälderns ålder		<0,001		0,048
29 år eller yngre	13		16	
30 år eller äldre	10		13	
Antal barn		<0,001		<0,001
1 barn	9		11	
2 barn	12		16	
3 barn eller fler	14		17	
Förälderns utbildning		<0,001		0,949
Grundskola eller lägre	18		13	
Examen på andra stadiet	12		14	

Yrkehögskole- eller lägre högskoleexamen	10	14	
Högre högskoleexamen	10	14	
Föräldrarnas födelse land		0,349	<0,001
Finska	11	14	
Annat än Finland	12	9	

* p-värde i chitvåtest

Förekomsten av våld i nära relationer på basis av offerundersökningar på befolkningsnivå

Våld i nära relationer i den nationella brottsofferundersökningen

Den nationella brottsofferundersökningen är en enkätundersökning som genomförs av Institutet för kriminologi och rättspolitik vid Helsingfors universitet (f.d. Rättspolitiska forskningsinstitutet) och vars syfte är att kartlägga förekomsten av våld, egendomsbrott och rädsla för brottslighet i Finland. Målgruppen för undersökningen är personer i åldern 15–74 år som är fast bosatta i Finland. Undersökningen har genomförts årligen sammanlagt tio gånger, 2012–2021.

Tabell 5. Antalet personer som utsatts för hot och våld under året enligt kön och åldersgrupp år 2021 (% av 15–74-åringarna)

	Kön			Ålder			
	Alla	Man	Kvinna	15–24	25–34	35–54	55–74
Hot om våld	8,5	8,8	8,3	13,4	10,1	9,8	4,5
Förhindrande av rörelse, fasthållande, knuffar	10,3	9,2	11,5	21,3	12,3	10,4	4,5
Fysiskt våld som omfattar åtminstone slag med öppen hand	6	5,7	6,3	12,4	5,5	6,7	2,8
Fysiskt våld sammanlagt	12,1	10,9	13,3	24,9	13,9	12,2	5,3
Sexuellt våld eller försök till sexuellt våld	2,1	1	3,2	7,5	1,7	1	0,8
Alla gärningsformer sammanlagt	16,6	15,3	18	31,4	19,1	17,1	8,3
Antalet svarspersoner totalt	4 813	2 126	2 687	568	585	1 394	2 266

Enligt 2021 års enkät (Koltola & Näsi 2022) hade 8,5 procent av svarspersonerna utsatts för hot om våld under de senaste 12 månaderna (tabell 5). Sex procent av svarspersonerna hade upplevt fysiskt våld som omfattade åtminstone slag med öppen hand, medan två procent hade upplevt sexuellt våld eller försök till sexuellt våld. Det fanns inga statistiskt signifikanta skillnader mellan kvinnor och män i fråga om förekomsten av erfarenheter av hot eller våld, men kvinnorna hade oftare upplevt förhindrande av rörelse och sexuellt våld. Skillnaderna mellan olika åldersgrupper var dock betydande i alla gärningsformer: i yngre åldersgrupper var förekomsten av hot och våld klart högre än i äldre åldersgrupper. Av 15–24-åringarna hade ungefär var fjärde upplevt någon form av fysiskt våld under året, medan andelen i den äldsta åldersgruppen låg kring fem procent.

Mellan 2013 och 2021 skedde förändringar i förekomsten av våldsupplevelser, särskilt 2020 när coronapandemin ledde till att betydande åtgärder vidtogs på samhällsnivå. År 2021 återgick nivån dock till nära de nivåer som rådde under åren före pandemin (tabell 6). Förekomsten av våld som omfattar åtminstone slag med öppen hand varierade under den undersökta perioden, mellan fyra och sju procent för män och mellan fem och åtta procent för kvinnor. Förekomsten av sexuellt våld varierade mellan två och tre procent för kvinnornas del, och männens andel utgjorde i alla mätningar mindre än en procent. Estimaten för mäns erfarenheter av hot var dock cirka tre procentenheter lägre 2019 än under tidigare år och hölls på ungefär samma nivå även 2020 och 2021. Sammantaget ser man att skillnaderna i förekomsten av våldserfarenheter mellan män och kvinnor är koncentrerade till lindrigare våldformer, såsom fasthållande och knuffar, men också till erfarenheter av sexuellt våld. (Koltola & Näsi 2022).

Tabell 6. Antalet personer som utsatts för hot och våld under året enligt kön 2013–2021

År	Män				Kvinnor			
	Hot om våld	Fasthållande, knuffar	Åtminstone slag med öppen hand	Sexuellt våld	Hot om våld	Fasthållande, knuffar	Åtminstone slag med öppen hand	Sexuellt våld
2013	10,8	10,7	7	0,4	8,6	12,8	6,9	2,3
2014	9,7	9,6	5,5	0,4	8,9	11,8	6,3	1,6
2015	10,3	9,7	6,6	0,3	9,2	14,4	8	2
2016	11	11,4	5,8	0,7	8,3	12,2	6,4	2,2
2017	11,1	10,5	6,2	0,5	9,4	12,8	6,4	2,2
2018	10,8	11,3	5,4	0,6	8,2	13,2	6,4	2,5
2019	8,1	10,6	7,2	0,3	8	12,4	6,1	2,8
2020	9	7,5	3,6	0,5	6,6	9,8	5,1	2,8
2021	8,8	9,2	5,7	1	8,3	11,5	6,3	3,2

I tabell 7 specificeras förekomsten av erfarenheter av hot och våld enligt förhållandet mellan offret och gärningsmannen på grundval av den indelning som använts i undersökningen: 1) tidigare eller nuvarande partner, 2) andra personer som offret känner väl 3) halvbekanta och okända personer. Analysen visar att hot och våld från okända personer minskade från nivån 2017 för männen, men för kvinnorna återgick nivån 2021 till 2016 års nivå. Cirka var tionde man och kvinna anmälde ovannämnda gärningar 2021. Det skedde en tydligare förändring i förekomsten av gärningar som begåtts av en annan bekant eller en nuvarande eller tidigare partner under coronaåret 2020, då i synnerhet mäns upplevelser av våld minskade betydligt jämfört med tidigare år. Även bland kvinnorna minskade antalet gärningar som begåtts av en annan bekant. Erfarenheter av hot och våld i en nuvarande eller tidigare parrelation var dock klart vanligare bland kvinnor: år 2021 uppgav cirka sex procent av kvinnorna och tre procent av männen att de utsatts för hot eller våld av sin nuvarande eller tidigare partner. Skillnaden består till största delen av skillnader i hoten om våld samt lindrigare våldsformer, såsom knuffar. I fråga om allvarigare våldsformer i parrelationer fanns det skillnader endast i fråga om sexuellt våld (Koltola & Näsi 2022).

Tabell 7. Personer som utsatts för hot och våld* under året, enligt offrets och gärningsmannens relation samt offrets kön, 2013–2021 (* inkl. sexuellt våld)

År	Män			Kvinnor		
	Tidigare eller nuvarande partner	Annan bekant	Obekant person eller halvbekant	Tidigare eller nuvarande partner	Annan bekant	Obekant person eller halvbekant
2013	3,7	5,6	11,5	6,3	5,2	10,1
2014	2,7	4,5	10,3	5,3	5,4	9,8
2015	3,1	4,7	10,8	6,1	5,4	11,3
2016	3,1	4,8	11,2	5,7	4,3	11,1
2017	2,5	5,5	13	4,8	4,8	12,8
2018	3,6	5,5	12,5	5,1	5,5	12
2019	3,2	6,2	9,5	7	6,1	9,6
2020	2,4	3,6	9,9	5,1	4,1	9,1
2021	3,4	4,8	9,9	5,5	4,8	11

Utöver erfarenheter av våld undersöker den nationella brottsofferundersökningen svarspersonernas rädsla för att utsättas för våld i olika situationer och på olika platser. Rädslan för våld i nära relationer mäts genom att fråga om svarspersonen har varit rädd för att bli utsatt för våld av någon familjemedlem. I enkäten 2021 uppgav sex procent av kvinnorna

och tre procent av männen att de varit rädda för att bli utsatta för våld av en familjemedlem. Allt som allt har andelen personer som varit rädda för våld i nära relationer förblivit oförändrad sedan 2012. Det är anmärkningsvärt att det enligt enkäten förekommer betydligt mindre rädsla för våld i nära relationer än rädsla för våld på arbetsplatsen eller gatan. (Koltola & Näsi 2022).

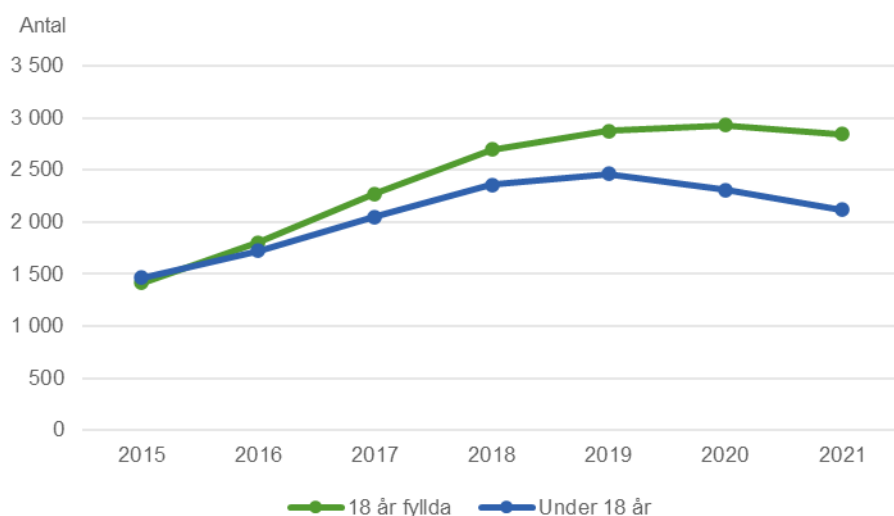
Våld i nära relationer inom specialtjänsterna

Skyddshemstjänster

År 2021 fanns det sammanlagt 29 skyddshem i Finland med familjeplatser för 211 familjer eller ensamkommande klienter. Skyddshemstjänsterna finansieras av staten och är lagstadgade specialtjänster för personer som upplevt våld i nära relationer eller som lever under hot om våld. Personer som upplevt våld i nära relationer eller hot om våld kan söka sig till vilket skyddshem som helst. Om det inte finns plats på skyddshemmet, hänvisas klienten till ett annat skyddshem. År 2021 hade alla landskap minst ett skyddshem. Flera skyddshem fanns i Nyland, Birkaland, Mellersta Finland och Norra Österbotten.

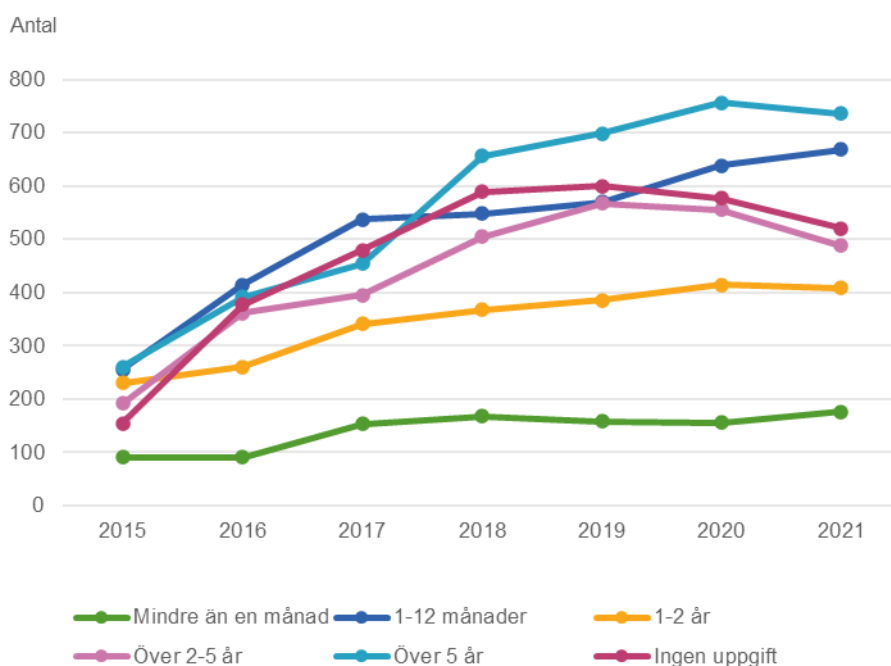
Skyddshemmen hade sammanlagt 4 964 klienter år 2021 (figur 8). Samma person kan ha varit klient flera gånger under samma år. Av klienterna var 57 procent vuxna och 43 procent minderåriga barn. Av de vuxna klienterna var 91 procent kvinnor och nio procent män. Både antalet vuxna klienter och antalet minderåriga klienter sjönk under coronaepidemin. Före coronaepidemin ökade antalet klienter på skyddshemmen varje år från och med 2015, men trenden bröts i och med coronaepidemin och antalet klienter på skyddshemmen sjönk för andra året i rad 2021. År 2021 tillbringade klienterna sammanlagt 84 462 dagar på skyddshemmet. I genomsnitt tillbringade en klient 17 dygn på skyddshemmet.

Figur 8. Antalet klienter på skyddshemmen 2015–2021

Skyddshemmens klienter upplever många olika former av våld. Oftast rapporteras psykiskt våld, hot om våld och fysiskt våld. Hos vuxna klienter är våldsutövaren i allmänhet klientens partner eller tidigare partner. År 2021 var 90 procent av våldsutövarna män och åtta procent kvinnor. Något över en fjärdedel (27 %) anmälde våldet till polisen 2021.

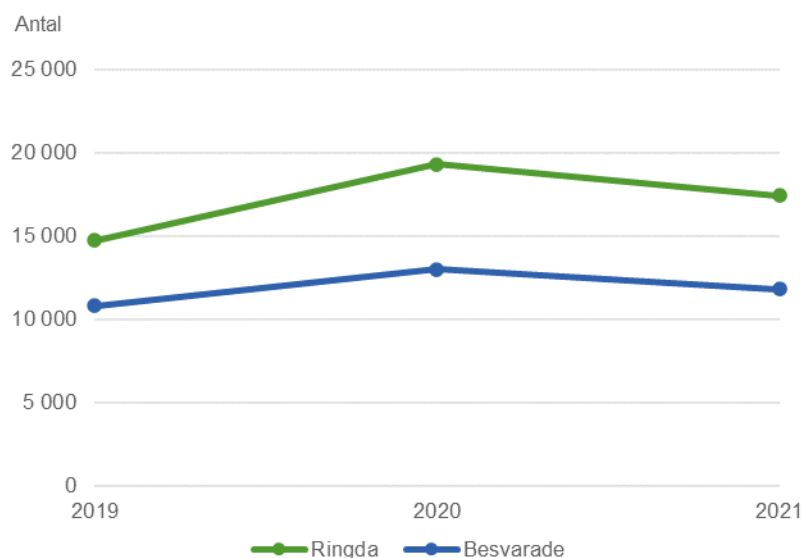
År 2021 hade 28 procent av de klienter på skyddshemmen som var 15 eller äldre utsatts för våldet i ett år eller mindre än ett år. Våldet hade pågått från ett till fem år hos 30 procent av klienterna och i över fem år hos 25 procent av klienterna. Det fanns inga betydande förändringar i våldets varaktighet jämfört med föregående statistik år (figur 9).

Figur 9. Varaktigheten för det våld som klienterna på skyddshemmen upplevt 2015–2021

Uppgifter om skyddshemsklienternas boende samlas in före skyddshemsperioden och när skyddshemsperioden upphör. Frågorna om klientens boendearrangemang gäller klienter som fyllt 18 år. År 2021 bodde 59 procent av de klienter som kom till skyddshemmen tillsammans med våldsutövaren och 36 bodde inte tillsammans med våldsutövaren. Efter skyddshemsperioden bodde 21 procent av klienterna i samma bostad som våldsutövaren och 60 procent av klienterna i en annan bostad.

Nollinjen

Den kostnadsfria hjälptelefonen Nollinjen inledde sin verksamhet i slutet av 2016. Under 2021 kom det in sammanlagt 17 427 samtal till Nollinjen, av vilka 68 procent kunde besvaras. År 2021 minskade antalet samtal något från rekordåret 2020. I mars 2021 lanserades en chattjänst som komplement till hjälptelefonen. Under det första verksamhetsåret hölls sammanlagt 695 chattkonversationer.

Figur 10. Antalet samtal till Nollinjen 2019–2021

I samband med våld kontaktades Nollinjen mest (N=6889) av personer som själva hade upplevt våldet (87 %). Den näst största andelen av dem som tog kontakt var närstående till personer som upplevt våld (10 %). Dessutom kontaktades Nollinjen av våldsutövare (4 %) och myndigheter (1 %). Flera personer kan ha deltagit i samma samtal eller chattkonversation, till exempel den våldsutsatta och våldsutövaren eller den våldsutsatta och en anhörig eller myndighet.

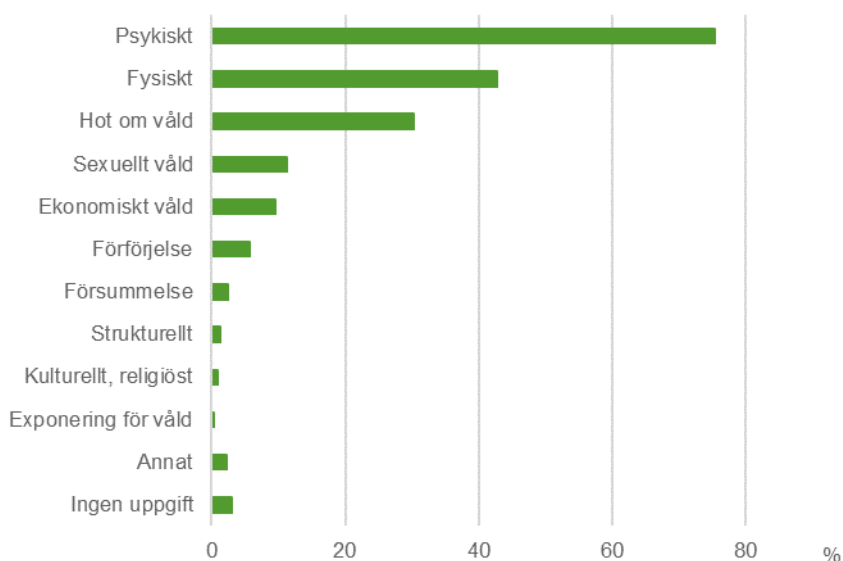
Det var vanligast att Nollinjen kontaktades på grund av våld i en parrelation. Den våldsutsatta (N = 6 468) var oftast en nuvarande eller tidigare make/maka, sambo eller partner (80 %). I 17 procent av fallen var det fråga om våld i en annan nära relation än en parrelation, där den våldsutsatta var en förälder, ett barn eller någon annan närstående. I cirka tre procent av fallen var den våldsutsatta någon annan än gärningsmannens närstående.

I samtalen till Nollinjen var den våldsutsatta (N = 6 859) oftast en kvinna (82 %). I drygt en tiondel (12 %) av fallen var den våldsutsatta en man, och i en liten del (2 %) av fallen var den våldsutsatta av annat kön eller både en man och en kvinna var våldsutsatta. I en stor del av fallen (76 %) var våldsutövaren (N = 6 835) en man. I över en tiondel (14 %) av fallen var våldsutövaren en kvinna och i fyra procent av fallen var våldsutövaren av annat kön eller en man och en kvinna utövade våldet tillsammans (två våldsutövare). I 60 procent av kontaktförsöken hade våldet förekommit upprepade gånger eller ofta (N=6 820). I 17 procent av kontaktförsöken hade våldet förekommit ibland, och i åtta procent av kontaktförsöken hade våldet varit en engångsföreteelse, i de fall där man fick reda på huruvida det rörde sig om upprepat våld.

År 2021 var psykiskt våld (75 %) den form av våld (N=6 844) som oftast kom till Nollinjens kännedom, följt av fysiskt våld (43 %). I ungefär en tredjedel av samtalen beskrevs hot om våld och i ungefär vart tionde samtal beskrevs ekonomiskt och sexuellt våld. Förföljelse, försummelse, exponering för våld, strukturellt våld eller våld baserat på kultur och religion beskrevs i samtalen endast i en liten utsträckning. I kategorin annat våld nämndes digitalt våld oftast.

I diskussionerna med Nollinjen var platsen där våldet ägde rum (N=6 711) oftast ett privat utrymme (80 %) och sociala medier (17 %). I mindre än tio procent av fallen hade våldet skett i ett offentligt utrymme.

Figur 11. Upplevda våldsformer som rapporterats i samtal till Nollinjen (N= 6 844)

Seri-stödcentren i Finland

I Finland har man sedan 2016 byggt upp ett nätverk av Seri-stödcenter. Kravet på att inrätta stödcenter för personer som utsatts för sexuellt våld anges i artikel 25 i Europarådets konvention om förebyggande av våld mot kvinnor och våld i hemmet, den s.k. Istanbulkonventionen.

Finlands första Seri-stödcenter för personer som upplevt sexuellt våld grundades på HUS Kvinnokliniken och öppnades 29 maj 2017. Därefter har Seri-stödcenter inrättats vid alla fem universitetssjukhus samt vid flera andra central- och regionsjukhus. För varje specialupptagningsområde (hädanefter samarbetsområde) ska satellitstödcenter inrättas så att det före utgången av 2023 kommer att finnas sammanlagt cirka 25 Seri-stödcenter eller stödpunkter. En aktuell lista med kontaktuppgifter uppdateras på adressen www.thl.fi/seri.

Seri-stödcentren är alltid öppna och erbjuder rättsmedicinsk provtagning, medicinsk vård, traumastöd och uppföljning samt stöd för återhämtning. Tjänsterna är alltid avgiftsfria för offret. Seri-stödcentren tar hand om alla 16 år fyllda som upplevt sexuellt våld, oberoende av kön. Områdets barnsjukhus ansvarar för undersökning och vård av personer under 16 år. Man kan söka sig till ett Seri-stödcenter på egen hand, i sällskap av en närstående eller polis eller med vägledning av andra aktörer.

Med VN TEAS-finansieringen undersöktes Seri-stödcentrens klienters bakgrund, användning av stödtjänster och rättsprocessens framskridande. [Slutrapporten från undersökningen](#) publicerades i början av 2023.

Seri-stödcentrens klienter har många sårbarhetsfaktorer. Två tredjedelar hade haft utmaningar med den psykiska hälsan och över hälften hade tidigare upplevt våld. Av dem som svarade på enkäten hade sex procent varit placerade utom hemmet. Det var också vanligt att svarspersonerna använde berusningsmedel, och berusningsmedel var ofta kopplade till våldtäktshändelsen.

Enligt undersökningen hade hälften av svarspersonerna tidigare upplevt sexuellt våld, såväl som fysiskt våld. Över hälften (57 %) av svarspersonerna hade upplevt psykiskt våld. Det sexuella våldet inträffade ofta på veckoslutet, nattetid, och ägde rum i ett privat utrymme i 47 procent av fallen. Över hälften av dem som upplevt sexuellt våld berättade att de inte hade kunnat göra något eftersom de hade paralyserats, och drygt en tredjedel uppgav att de inte hade gjort något eftersom de trodde att våldtäkten skulle vara över snabbare. 19 procent av svarspersonerna uppgav att de hade försökt kämpa emot och endast 17 procent hade kämpat emot. Ett särskilt anmärkningsvärt fynd från undersökningen är att dödligheten bland offren är påfallande hög, för kvinnor 24–196 gånger och för män 13–60 gånger högre jämfört med andra jämnåriga. Denna information var redan i viss mån tillgänglig när begäran om undersökning skickades, eftersom en del av klienterna redan hade avlidit.

Av Seri-stödcentrets klienter var 70 procent under 30 år och 96 procent av dem var kvinnor. Enligt registerundersökningen gjorde 74 procent av stödcentrets 688 klienter en brottsanmälan. Av fallen gick 36 procent vidare till åtalsprövning, och i 22 procent av fallen väcktes åtal. Från brottsanmälan gick det mer än ett år innan åtalsprövningen avslutades.

Antalet klienter har ökat årligen vid samtliga stödcenter. Under pandemitiden avtog visserligen ökningen av antalet besökare under de månader när de striktaste begränsningarna rådde.

Största delen av Seri-stödcentrens klienter var unga kvinnor. Av gärningsmännen var 80 procent på något sätt bekanta för offret. Beroende på stödcentret sökte sig klienterna till centret antingen självständigt eller via polisen. Till HUS Seri-stödcenter kom 62 procent för undersökningar utan polisens vägledning.

Tabell 8. Antalet besökare vid universitetssjukhusens Seri-stödcenter från inledandet av verksamheten fram till slutet av 2021.

År	HUS inleddes 29.5.2017	ÅUCS inleddes 6.5.2019	TAUS inleddes 10.6.2019	KYS inleddes 7.10.2019	OYS inleddes 3.2.2020
2017	189				
2018	409				
2019	444	87	58	14	
2020	440	128	107	48	59
2021	534	157	144	65	88
totalt	2 016	372	309	127	147

MARAK-arbetsgrupperna

Ett möte för multiprofessionell riskbedömning, det vill säga MARAK, är en multiprofessionell verksamhetsmodell för riskbedömning av allvarligt våld i parrelationer och säkerställande av offrets säkerhet. I Finland började MARAK-metoden användas i 2010, och THL ansvarar för den nationella samordningen av verksamheten.

MARAK samlar de myndigheter och organisationer som arbetar med att hjälpa offret och samordnar stödet till offret. I Finland finns MARAK-arbetsgrupper i varje landskap på sammanlagt tiotals olika orter. År 2021 fanns det 38 lokala arbetsgrupper i Finland.

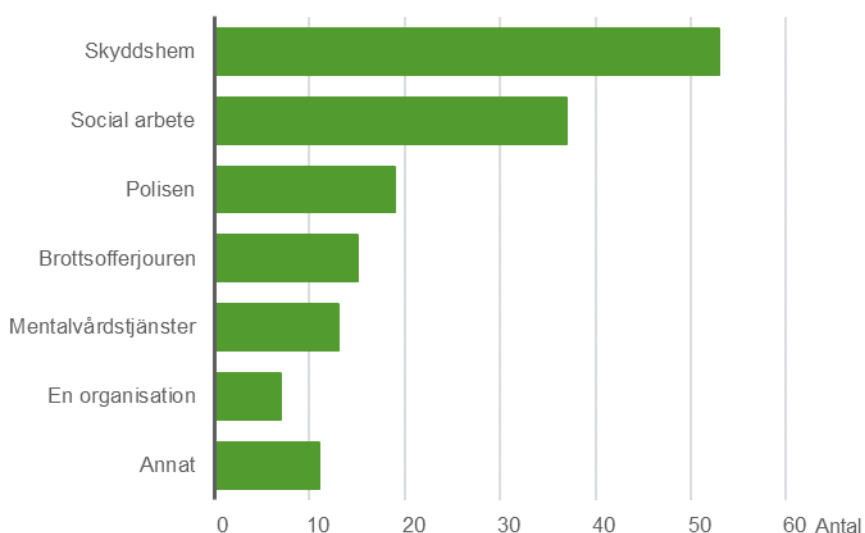
Själva verksamhetsmodellen består av två steg. I det första steget görs en systematisk bedömning av våldsriskerna för offret med hjälp av MARAK-blanketten. Om risken är förhöjd kan arbetsgruppen, med offrets samtycke, erbjuda offret hjälp. Arbetsgruppen utarbetar en multiprofessionell handlingsplan med åtgärder som syftar till att förbättra säkerheten för offret och eventuella barn.

MARAK-arbetsgruppernas klienter

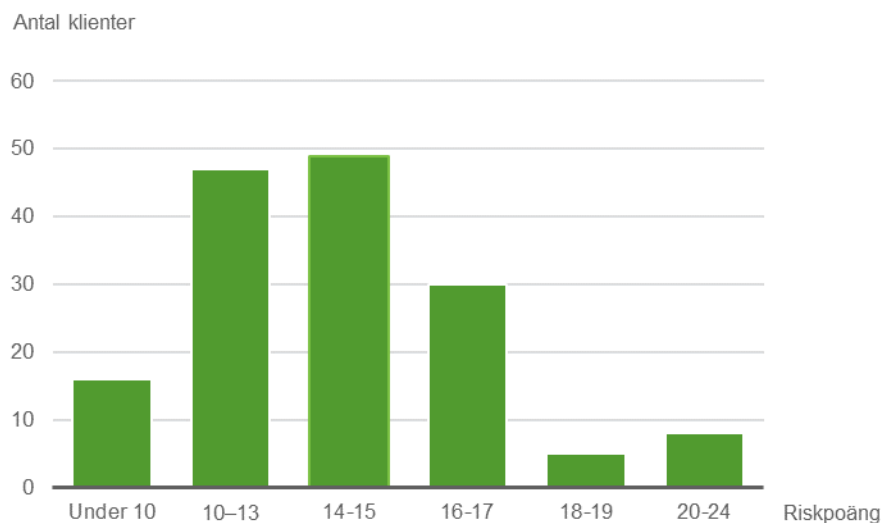
Klienterna kan hänvisas till den lokala MARAK-arbetsgruppen från vilken som helst tjänst inom social- och hälsovården eller från polisen, där man har gjort en MARAK-riskbedömning för allvarligt våld i parrelationen för offret. Som kriterier för att klienten ska hänvisas gäller cirka 14 riskpoäng (ja-svar) i MARAK-riskbedömningsblanketten, upprepade larm till samma adress med koden för våld i hemmet under loppet av ett år eller en yrkesutbildad persons bedömning av att offret eventuellt kan ha nytta av multiprofessionell hjälp i sin situation.

MARAK-arbetsgrupperna statistikför icke-identifierbara grundläggande uppgifter om sina klienter. Dessa uppgifter kan användas för att utveckla verksamheten. År 2021 statistikfördes sammanlagt 155 klientfall i Finlands MARAK-arbetsgrupper. I de flesta statistikförda klientfallen hänvisades klienten till MARAK-arbetsgruppen antingen från ett skyddshem (53 st.) eller från en tjänst inom socialarbetet (37 st.). Klienthänvisningar från hälso- och sjukvården, polisen eller andra instanser var betydligt mer sällsynta.

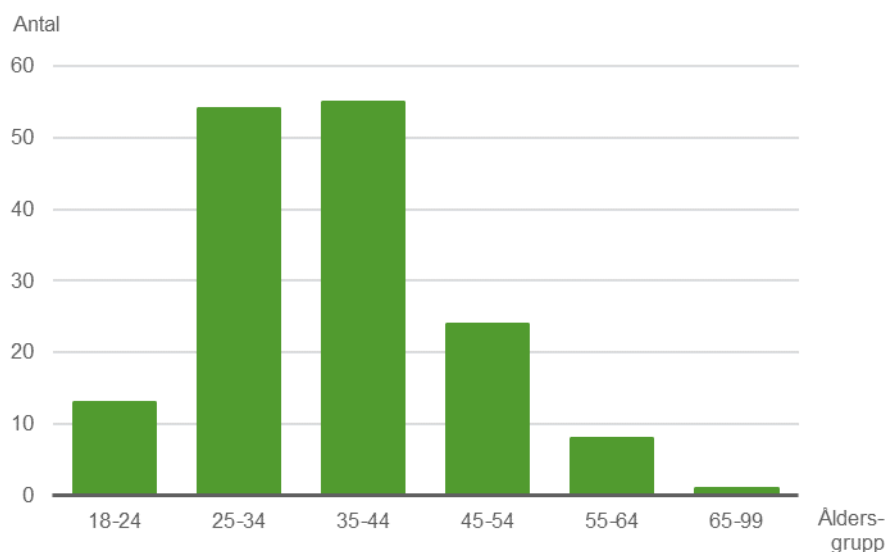
Figur 12. MARAK-arbetsgruppernas klienthänvisningar 2021

I de flesta MARAK-klientfallen var den riskpoäng som registrerats i den systematiska riskbedömningsblanketten antingen strax under eller över 14. I 34 procent av fallen registrerades 10–13 riskpoäng och i 35 procent av fallen 14–15 riskpoäng. I 22 procent av fallen registrerades 16–17 riskpoäng och i fyra procent av fallen 18–19 riskpoäng. I fem procent av fallen registrerades en riskpoäng som låg nära det maximala poängantalet, dvs. 20–24. År 2021 förekom inga fall med under 10 riskpoäng i MARAK-arbetsgrupperna.

Figur 13. MARAK-klienternas riskpoäng 2021

Av offren som fick hjälp av MARAK-arbetsgrupperna 2021 var sex stycken män och de resterande 149 kvinnor. Offrens ålder var oftast 35–44 år. Nästan lika vanligt var åldersspannet 25–34 år. Det mest typiska offret var således en kvinna i den tidiga medelåldern eller en relativt ung kvinna.

Figur 14. MARAK-klienternas ålder 2021

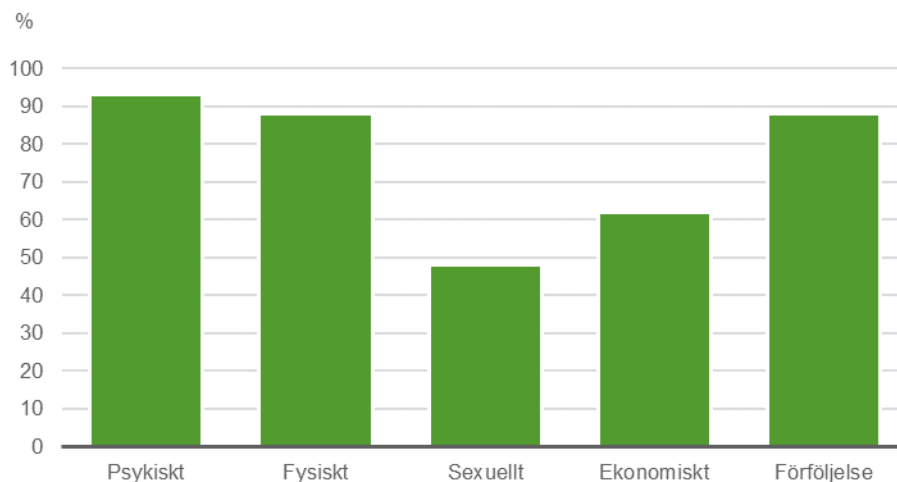
De flesta MARAK-klienterna, 92 procent, hade hemmaboende barn i samma hushåll. Största delen (71 %) av barnen som bodde i samma hushåll var fortfarande mycket unga, 0–6 år gamla. Ungefär en femtedel (21 %) av barnen som bodde i samma hushåll var i skolåldern, dvs. 7–15-åringar. Vidare hade åtta procent av klienterna barn i åldern 16–17 år och sju procent av klienterna myndiga barn som bodde i samma hushåll, bland de klienter som hade barn som bodde i samma hushåll.

I 89 procent av fallen uppgavs finska som offrets modersmål. Det näst vanligaste övriga modersmålspråk som registrerats var svenska. I sammanlagt 11 procent av de statistikförda fallen hade offret något annat språk än finska som modersmål.

Många av offren uppgav att de utsatts för fler än en form av våld. Den vanligaste våldformen var psykiskt våld, som förekom i 93 procent av fallen. Fysiskt våld var också vanligt förekommande och förekom i 88 procent av fallen. I 88 procent av fallen uppgav offren att de hade utsatts för förföljelse, vilket är en betydlig ökning jämfört med statistiken för 2019,

då knappt hälften (44 %) hade utsatts för förföljelse. Också erfarenheter av ekonomiskt våld (62 %) och sexuellt våld (48 %) var mycket vanliga.

Figur 15. Våldsformerna som MARAK-klienterna upplevt

Hedersrelaterat våld

Med hedersrelaterat våld avses våld som begås med motivet att bevara eller återställa heder.

Hedersrelaterat våld är i allmänhet våld i nära relationer, men offret känner inte alltid gärningsmannen eller hotet kan komma från någon utanför offrets närmaste krets.

Vid hedersrelaterat våld försöker gruppen kontrollera individens beteende med hjälp av våld. Bakom hedersrelaterat våld ligger ofta en hierarkisk, patriarkal och heteronormativ värdegrund relaterad till kön och sexualitet, där heder och rädsla för skam har en stark roll.

Av de anmälda gärningsmännen var 50 procent offrets före detta make/maka eller sambo, 41 procent offrets make/maka eller sambo och åtta procent offrets nuvarande partner som inte var en make/maka eller sambo.

Hedersrelaterat våld i Finland

I Finland har hedersrelaterat våld inte undersökts i större utsträckning och det finns inga noggrannare uppskattningar eller statistiska uppgifter om förekomsten. År 2020 hade skyddshemmen i Finland 211 klienter som upplevt hedersrelaterat våld (4 % av alla klienter) och 2021 var antalet klienter 162 (3 % av alla klienter). I hjälpsystemet för offer för människohandel förs statistik över orsakerna till att klienterna upptagits i hjälpsystemet och när det gäller hedersrelaterat våld är det möjligt att granska antalet offer för tvångsäktenskap. I slutet av 2021 fanns det 176 offer för människohandel med anknytning till tvångsäktenskap i hjälpsystemet för offer för människohandel.

Enligt statistik från organisationer som arbetar med hedersrelaterat våld hade organisationerna 2021 drygt 400 klienter vars klientrelation inletts till följd av hedersrelaterat våld. Dessutom har organisationerna gjort förebyggande arbete i anslutning till fenomenet och träffat hundratals klienter i samband med det. Bland de klienter som sökt sig till organisationernas tjänster på grund av hedersrelaterat våld och vars könstillhörighet var känd (78 %) var 62 procent kvinnor, 36 procent män och 3 procent av annat kön. Bland dem vars ålder var känd (61 %) var 14 procent under 18 år, 41 procent 18–29 år och 45 procent över 30 år. Polisinspektionen i Helsingfors har under de senaste åren behandlat från ett tiotal till ett tjugotal fall av hedersrelaterat våld varje år.

Författarna till statistikrapporten om våld i nära relationer 2021

Texten i statistikrapporten har tagits fram i ett samarbete mellan flera experter:

Texterna om våld i nära relationer i myndigheternas brottsstatistik är skrivna av överaktuarie Kimmo Haapakangas från Statistikcentralen.

Texterna om våld i nära relationer som en andel av brotten av liv är skrivna av forskardoktor Karoliina Suonpää och planerare Anna Raeste från Institutet för kriminologi och rättspolitik vid Helsingfors universitet.

Texterna om sexual- och misshandelsbrott mot barn samt om klienterna vid Barnahus-enheterna är skrivna av ledande forskare Taina Laajasalo och specialplanerare Rika Rajala från Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Texterna om förekomsten av våld i parrelationer utifrån enkäten FinBarn är skrivna av forskningschef Reija Klemetti och specialforskare Maaret Vuorenmaa från Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Texterna om våld i nära relationer i den nationella brottsofferundersökningen är skrivna av forskare Matti Näsi från Institutet för kriminologi och rättspolitik vid Helsingfors universitet.

Texterna om våld i nära relationer som kommit till kännedom inom skyddshemstjänsterna är skrivna av utvecklingschef Suvi Nipuli från Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Texterna om våld i nära relationer som kommit till kännedom inom telefon tjänsten Nollinjen är skrivna av specialist Anu Karhinen-Soppi och utvecklingschef Elisa Niklander från Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Texterna om Seri-stödcentren och det våld som deras klienter upplevt är skrivna av specialist Katriina Bildjuschkin från Institutet för hälsa och välfärd (THL), avdelningsläkare Riina Korjamo från Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS), gynekolog Sari Pelkonen från Uleåborgs universitetssjukhus (OYS) i Norra Österbottens sjukvårdsdistrikt och barnmorska och sexualrådgivare Jenni Rautio från Åbo universitetssjukhus (ÅUCS) i Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt.

Texterna om våld i nära relationer i de klientfall som registrerats i MARAK-arbetsgruppernas statistik är skrivna av utvecklingschef Elisa Niklander från Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Texterna om hedersrelaterat våld i Finland är skrivna av specialist Mimmi Koukkula från Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Begrepp och definitioner

Barnahus: I Barnahus-projektet effektiviseras utredningsprocesserna vid misstänkt våld mot barn samt stödet och vården av barn som utsatts för våld. De europeiska [Barnahus-standarderna](#) fungerar som riktlinje.

Hedersrelaterat våld: Kulturellt våld som innebär psykisk påtryckning eller fysiska maktmedel mot en person eller persongrupp i en situation där personen eller persongruppen misstänks ha kränkt moraluppfattningarna hos en viss grupp. Hedersrelaterat våld är samhälleligt våld där en familj, släkt eller någon annan gemenskap kontrollerar en individ med våld och anklagar honom eller henne för beteende som strider mot normerna. Bakom hedersrelaterat våld ligger en samhällelig, ofta ojämlig och mansdominerad värdegrund.

Våld i nära relationer: Våld där gärningsmannen och offret har eller har haft en nära relation med varandra. Våld i nära relationer kan riktas mot personens nuvarande eller tidigare partner, barn, nära släkting eller någon annan närstående.

Offer för våld i nära relationer/våldsutsatt: I rapporten används båda begreppen, såsom även görs inom våldsforskning och våldsförebyggande arbete. Offer-begreppet används särskilt i samband med brottmål och begreppet våldsutsatt särskilt när det gäller specialtjänster i anslutning till våld i nära relationer.

MARAK-arbetsgrupp: En lokal arbetsgrupp bestående av yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården, polisen och centrala organisationer och som har till uppgift att, i syfte att förbättra offrets säkerhet, utarbeta en multiprofessionell plan för personer som fallit offer för allvarligt våld i en parrelation eller som lever under hot om detta.

Nollinjen: En avgiftsfri och riksomfattande hjälptelefon för personer som upplevt våld i nära relationer eller våld mot kvinnor eller hot om något av dessa. Nollinjen betjänar dygnet runt och har lanserats i Finland med stöd av artikel 24 i Istanbulkonventionen. Stöd ges även till närstående och professionella.

Dråp i parrelation: Ett dråp där offret är gärningsmannens partner eller nuvarande eller tidigare make/maka eller sambo.

Våld i hemmet: Våld i nära relationer som utövas mot en medlem i samma familj.

Seri-stödcenter: Enhet för akut stöd (senast en månad efter händelsen) för personer över 16 år som blivit utsatta för sexuellt våld, oavsett kön. Seri-stödcentren i Finland har inrättats med stöd av artikel 25 i Istanbulkonventionen.

Skyddshem: Ett skyddshem är en för klienterna avgiftsfri enhet inom krisarbete med verksamhet dygnet runt och till vilken en person som har blivit utsatt för våld i nära relationer eller som lever under hotet om sådant våld kan söka sig på eget initiativ eller på anvisning av en myndighet eller någon annan aktör, vid behov även anonymt.

Symboler som används i tabellerna

0,0 mindre än hälften av den använda enheten

www.thl.fi/fi/tilastot-ja-data/tilastot-aiheittain/terveyden-ja-hyvoinnin-edistaminen/lahisuhdevakivalta

Litteratur

Bildjuschkin, K., Ewalds, H., Hietämäki, J., Kettunen, H., Koivula, T., Mäkelä, J., Nipuli, S., October, M., Peltonen, J. & Siukola, R. (2020) Ordlista över våldsbegrepp. Institutet för hälsa och välfärd. <https://www.julkari.fi/handle/10024/143062>

Hjälpssystemet för offer för människohandel. (2021) Årsöversikt för Hjälpsystemet för offer för människohandel 2021. <https://www.ihmiskauppa.fi/materiaalipankki/tilastot-ja-tilannekatsaukset/ihmiskaupan-uhrien-auttamisjarjestelman-voosikatsaus-2021>.

Kolttola, I & Näsi, M. (2022) Suomalaiset väkivallan ja omaisuusrikosten kohteena 2021 – Kansallisen rikosuhritutkimuksen tuloksia. Katsauksia 51/2022. Helsingfors: Helsingfors universitet, Institutet för kriminologi och rättspolitik. <http://hdl.handle.net/10138/348246>.

Korjamo, R. (red.). Seri-tukikeskusten asiakkaiden tausta, tukipalveluiden käyttö ja rikosprosessin eteneminen Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2023:1. (Presentationsblad tillgängligt på svenska.) <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164543>.

Suonpää, K., Koskela, T., Sutela, M., Törölä, M. & Aaltonen, M. (2023). Naisiin kohdistuvat parisuhdetapot: Tapahtumaketjut, taustat ja ehkäisy. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2023 16. (Presentationsblad tillgängligt på svenska.)

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-133-9>

Institutet för hälsa och välfärd (THL). (2023) Coronaepidemins inverkan på upplevelser av våld i nära relationer och användning av tjänster (KOVÅ) Forskningsprojektets webbplats.

<https://thl.fi/sv/web/thlfi-sv/forskning-och-utveckling/undersokningar-och-projekt/coronaepidemins-inverkan-pa-upplevelser-av-vald-i-nara-relationer-och-anvandning-av-tjanster-kova->

Kvalitetsbeskrivning

Våld i nära relationer 2021

Statistikuppgifternas relevans

Denna statistikrapport är den tredje i ordningen av THL:s statistikrapporter över våld i nära relationer. Det föregående statistikrapporten publicerades 2021 (Våld i nära relationer 2019). Rapporten kommer i fortsättningen att publiceras vartannat år, och dess innehåll kommer att utvecklas.

Denna statistikrapport samlar statistik- och forskningsdata från år 2021 om våld i nära relationer i Finland. Våldet i nära relationer beskrivs genom att man först ser på antalet offer för våld i nära relationer som kommit till myndigheternas kännedom samt antalet fall som analyserats i systemet för uppföljning av brott mot liv. För det andra sammanställer rapporten information om förekomsten av våld i offerundersökningar. För det tredje innehåller rapporten information om antalet klienter inom de specialtjänster som erbjuds vid våld i nära relationer och om verksamhetsmodeller för identifiering av våld i nära relationer.

De uppgifter som används i statistiken beskrivs närmare nedan. Uppgifterna är inte en direkt återspeglning av hur vanligt förekommande erfarenheter av våld är i olika befolkningsgrupper, eftersom inte alla identifierar sina erfarenheter som våld, vill berätta om dem i undersökningar, anmäler händelserna till myndigheter eller söker hjälp av specialtjänster för att bearbeta sina upplevelser. I offerundersökningar som kartlägger erfarenheter av våld frågas endast om vissa våldsformer. Det finns också andra former av upplevt våld, om vilka det för närvarande endast finns knapphändig information. Sådana är till exempel ekonomiskt våld, tvingande kontroll, förföljelse och hedersrelaterat våld. Tills vidare saknas även exakt information om till exempel identifiering av våld i nära relationer inom basservicen.

Datainnehållet i statistikrapporten kommer att utvecklas och vid behov breddas i framtiden. Också datakällorna som publiceras i statistikrapporten kan variera från år till år.

Metodbeskrivning av den statistiska forskningen

Statistik över brott och tvångsmedel

Statistiken över brott och tvångsmedel produceras av Statistikcentralen. I statistiken beskrivs brott som kommit till polisens, tullens och gränsbevakningsväsendets kännedom. Statistiken baserar sig på det totala materialet. De grundläggande uppgifterna för statistiken fås från polisens system för brottsanmälningar som grundar sig på automatisk databehandling. Statistiken över våld i nära relationer och våld i hemmet grundar sig på årsmaterialet i brottsstatistiken i kombination med befolkningsstatistik.

Materialet om våld i hemmet och våld i nära relationer har bildats utifrån registeruppgifter om brott som anmälts till polisen. Uppgifterna om offret och den misstänkta gärningsmannen i brottsanmälningar i polisens Patja-system har sammanförts med information om hemort, uppgifter om familjestatus samt barn, föräldrar, make/maka och registrerad partner. De senare uppgifterna har fåtts från Statistikcentralens material. Utifrån familjestatus och uppgifter om boende har det konkluderats huruvida offret och den misstänkta gärningsmannen lever tillsammans i ett samboförhållande. Uppgifterna i registermaterialet är uppgifter som gäller statistikåret. I materialet har man även beaktat sådana fall där offret och den misstänkta gärningsmannen har levt tillsammans i ett samboförhållande under året före statistikåret. I statistiken har det lagts till uppgift om huruvida offret och den misstänkta gärningsmannen har ett gemensamt barn. Om offret och den misstänkta gärningsmannen är gifta eller sambor med varandra eller har varit gifta eller sambor tidigare, hör de i första hand till dessa kategorier och först därefter granskar man om offret och den misstänkta gärningsmannen har ett gemensamt barn.

Uppföljning av brott mot liv

Institutet för kriminologi och rättspolitik vid Helsingfors universitet har sedan 2002 tillsammans med polisyrkeshögskolan och inrikesministeriets polisavdelning upprätthållit ett system för uppföljning av brott mot liv. Med hjälp av systemet följer man upp och undersöker antalet våldsbrott som lett till dödsfall samt karaktären hos sådant våld. Sedan 2019 har systemet genomförts i ett samarbete mellan Institutet för kriminologi och rättspolitik och Polisstyrelsen. För närvarande möjliggör uppgifterna i databasen inte analys av de senaste årens utveckling. För uppföljningen av brott mot liv har det inrättats en databas, där man registrerar de grundläggande uppgifterna om parterna i uppsåtliga brott mot liv (mord, dråp, dråp under förmildrande omständigheter, barnadråp) och i dödsvållande-brott som begåtts i samband med uppsåtliga misshandelsbrott som kommer till polisens kännedom samt karaktären hos sådana gärningar. I databasen samlas inte uppgifter om försök till brott mot liv eller andra våldsbrott. Uppgifterna samlas in från de brottsutredare som ansvarar för förundersökningen av brottet med en formbunden elektronisk blankett. Uppgifterna registreras när förundersökningen har slutförts eller det har gått ett år sedan brottet uppdagades. Databasen innehåller uppgifter om samtliga fall om vilka polisen i Finland har gjort en förundersökning och där man konstaterat att gärningen sannolikt är ett brott mot liv.

Misshandels- och sexualbrott mot barn som anmälts till polisen samt Barnhus-enheternas klientstatistik

Statistikuppgifter om misstänkta fall av misshandel och sexualbrott som anmälts till polisen har hämtats från polisens statistik över brottsanmälningar (bilagetabell 1). Den lokala polisens regionala statistik omfattar alla polisinsättningar. Centralkriminalpolisen hör inte till dessa. I polisens statistik redovisas fallen utifrån antalet målsägande. Siffrorna omfattar alla under 18 år.

Uppgifterna från rättspsykiatri och rättspsykologin för barn och unga 2020–2021 publiceras här för första gången. De enheter som verkar i anslutning till universitetssjukhusen samlar in statistiska uppgifter om de fall som hänvisats till dem, och dessa uppgifter har sammanställts till statistik för de rättspsykiatriska och rättspsykologiska enheterna för barn och unga. En klientrelation inleds på basis av polisens begäran om handräckning. Begäranden om handräckning görs i huvudsak när misshandel och sexualbrott mot personer under 16 år misstänks.

Enkätundersökningen FinBarn

Enkätundersökningen FinBarn inleddes under namnet undersökningen Barns hälsa, välfärd och service (LTH). År 2017 genomfördes en pilotundersökning av spädbarnsfamiljer i sex landskap och 2018 genomfördes den första nationella datainsamlingen om fyraåriga barn och deras familjer. Åren 2017 och 2018 ombads familjerna delta i undersökningen i samband med barnets hälsoundersökning på barnrådgivningen, men sedan 2020 har datainsamlingen genomförts som en postenkät riktad till föräldrarna. I fortsättningen är målet att datainsamlingarna om familjer med spädbarn och fyraåringar ska genomföras vart fjärde år, nästa gång 2024.

Målgruppen för 2020 års datainsamling i enkätundersökningen FinBarn var båda föräldrarna till spädbarn i åldern 3–6 månader. Personuppgifterna för föräldrarna till spädbarnen i målgruppen hämtades från befolkningsdatasystemet vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (MDB). I datainsamlingen 2020 gjordes sex separata totalurval: tre på våren och tre på hösten 2020. Varje urval innehöll uppgifter om föräldrar till spädbarn som fötts under en viss period på fyra veckor. Barnens födelseintervall var: 25.11.2019–16.2.2020 (vårens urval) och 20.4–12.7.2020 (höstens urval). Föräldrarna kontaktades första gången när det yngsta barnet i urvalet var 12 veckor och den äldsta 16 veckor. Barnets båda föräldrar fick allt undersökningsmaterial per post och personligen. Vid behov skickades tre påminnelser till föräldrarna om att besvara enkäten. Datainsamlingen inleddes den 12 mars 2020, då ett kallelsebrev skickades till föräldrarna i det första urvalet. Föräldrarna kontaktades under perioderna 12.3–8.7.2020 (vårens totalurval) och 5.8–8.12.2020 (höstens totalurval). Enkäten besvarades av 8 977 mödrar som fött barnet (svarsprocent 50) och 5 843 andra föräldrar (svarsprocent 36, män >99 %). Av dem som svarade var 8 995 kvinnor och 5 825 män.

Brottsofferundersökning

Den nationella brottsofferundersökningen är en årlig undersökning som genomförts med enhetliga metoder sedan 2012. Populationen består av personer i åldern 15–74 år som är fast bosatta i Finland (inklusive Åland). Från denna grupp gjordes ett stratifierat urval av sammanlagt 18 000 personer ur det befolkningsdatasystem som upprätthålls av Befolkningsregistercentralen.

Uppgifterna samlades in med en post- och internetenkät mellan december 2021 och mars 2022. Enkätresultaten är i stort sett jämförbara med uppgifterna i den nationella brottsofferundersökningen från 2012–2020, men inte med tidigare genomförda offerundersökningar. Dessa skiljde sig från denna enkät både vad gäller informationsinnehållet och enkätmetoderna. Enkäten besvarades av sammanlagt 4 813 personer, av vilka 2 126 var män och 2 687 kvinnor. Svarsprocenten bland 15–74-åringarna var 34,4 procent.

Skyddshemstjänster

Statistiken baserar sig på de uppgifter som THL årligen samlar in från skyddshemmen. År 2021 fanns det sammanlagt 29 skyddshem i Finland med totalt 211 familjeplatser. Datainsamlingens genomförande och uppgifternas relevans beskrivs i den ursprungliga statistikrapporten.

Hjälptelefonen Nollinjen

Detta är den tredje gången som uppgifter från hjälptelefonen Nollinjen (www.nollalinja.fi) redogörs i denna publikation. Uppgifternas relevans beskrivs inte i någon annan publikation, och därför beskrivs datainsamlingen närmare i detta sammanhang. THL ansvarar för att organisera hjälptelefonverksamheten vid Nollinjen.

THL samlar in anonyma data om antalet samtal, tidpunkter och samtalslängder. Telefona-bonnemanget produceras av Elisa som rapporterar antalet samtal och tidpunkterna för dem. Uppringarens telefonnummer döljs i alla skeden och är aldrig synligt för Nollinjens personal som tar emot samtalen och inte heller inkluderat i den rapport som skickas till THL.

Dessutom samlar man in anonyma data om uppringarens roll, våldsformerna, tjänsterna som använts och vilken slags hjälp som getts. För detta ändamål finns det en elektronisk anonym uppföljningsblankett som den anställda vid Nollinjen fyller i baserat på vad som framkommit under samtalet. Under samtalen intervjuas inte klienterna, och därför är uppgifterna i blanketten ofullständiga i avseende på sådana aspekter som inte tas upp under samtalet. På uppföljningsblanketten antecknas inga uppgifter om uppringarens identitet, även om han eller hon frivilligt skulle uppge sådana under samtalet.

Seri-stödcentren

Finlands första Seri-stödcenter för personer som upplevt sexuellt våld öppnades i Helsingfors på HUS Kvinnokliniken 2017, i Åbo, Tammerfors och Kuopio 2019 och i Uleåborg 2020. I december 2021 fanns det sammanlagt 10 Seri-stödcenter. I slutet av 2023 finns det 25 Seri-stödcenter och Seri-stödpunkter i Finland. Statistiken för Seri-stödcentren är en webbaserad tabell, som inte ingår i patientjournalssystemet och som skapats för stödcentrens rapportering och forskning. Tabellen kompletteras av de anställda vid Seri-stödcentret vid sidan av deras eget arbete och baserat på de uppgifter som framkommer under klientbesöken. Målet är att fylla i uppgifterna i tabellen så snart som möjligt efter ett besök, men en del av uppgifterna samlas in i efterhand från patientjournalssystemet.

MARAK-arbetsgrupperna

I denna publikation redovisas för andra gången MARAK-arbetsgruppernas klientdata. År 2021 fanns det sammanlagt 38 MARAK-arbetsgrupper i Finland. MARAK-arbetsgruppernas sekreterare registrerar klientdata för de fall som de har behandlat i den statistik som upprätthålls av THL. Dessa data, som inte kan identifieras, kan analyseras och användas till exempel för att utveckla verksamhetsmodellen och utforma utbildningar. Data har samlats in sedan 2016, men i denna rapport publiceras för första gången data för 2021.

Hedersrelaterat våld

Uppgifter om hedersrelaterat våld samlas inte in eller statistikförs inte systematiskt i Finland. Det finns ingen separat lagstiftning om hedersrelaterat våld, utan gärningarna ingår i Finlands strafflagstiftning och annan lagstiftning. Brotten kan till exempel omfatta tvång, frihetsberövande, olaga hot, misshandel, människohandel och brott mot barn.

I denna rapport sammanställs för första gången statistiska uppgifter om hedersrelaterat våld. Uppgifterna har samlats in från skyddshemstjänsternas statistik, [Årsöversikten för Hjälpssystemet för offer för människohandel 2021](#) och uppgifter från organisationer som arbetar mot hedersrelaterat våld.

Uppgifternas riktighet och exakthet

Texten i statistikrapporten har tagits fram i ett samarbete mellan experter vid THL, Helsingfors universitet och Statistikcentralen. De angivna skribenterna ansvarar för riktigheten och exaktheten i sina texter.

Uppgifternas aktualitet och rättidighet

Statistiken över brott och tvångsmedel och skyddshemsstatistiken, översikten över brott mot liv och resultatöversikten från den nationella brottsofferundersökningen publiceras årligen. I denna statistikrapport sammanställs uppgifterna för 2021 från dessa källor samt klientuppgifter i anslutning till vissa specialtjänster för samma år, vilka publiceras mer sällan. Uppgifterna från enkätundersökningen FinBarn gäller 2020. I fortsättningen är målet att datainsamlingarna om familjer med spädbarn och fyraåringar ska genomföras vart fjärde år, nästa gång 2024.

Tillgång till uppgifterna och deras transparens

Statistikrapporten om våld i nära relationer publiceras vartannat år på THL:s webbplats. Det är en rapport som sammanställer uppgifter. En del av uppgifterna i rapporten har publicerats redan tidigare i Statistikcentralens, Helsingfors universitets och THL:s andra publikationsserier. En del av uppgifterna, till exempel statistikuppgifterna om hedersrelaterat våld och uppgifterna om SERI-stödcentrens och MARAK-arbetsgruppernas klienter, publiceras inte regelbundet i andra publikationsserier.

Statistikens jämförbarhet

Statistiken över brott och tvångsmedel ger en god bild av brottsligheten och förändringarna i den. Antalet statistikförda brott påverkas dock av förändringar i polisens övervakning, lagstiftningen och i medborgarnas vilja att anmäla brott till polisen. Till exempel trädde reformerna av sexualbrottslagstiftningen i strafflagen i kraft den 1 januari 2023.

Tydlighet och enhetlighet/överensstämmelse

Begreppen som används i statistikrapporten beskrivs ovan och är i överensstämmelse med THL:s publikation Ordlista över våldsbegrepp från 2020. Ordlistan över våldsbegrepp kommer att uppdateras under 2023.

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1: Misshandels- och sexualbrott 2020–2021 per område

Tabellbilaga 1. Misshandels- och sexualbrott 2020–2021 per område

	Anmäld målsägande uttryckt i antalet fall	2 020	2 021	Totalt
215 Helsingfors	grov misshandel	8	15	23
	försök till grov misshandel	4	3	7
	misshandel	718	894	1 612
	försök till misshandel	15	15	30
	lindrig misshandel	116	160	276
	Misshandelsbrott totalt	861	1 087	1 948
	sexuellt utnyttjande av barn	237	240	477
	våldtäkt, tvingande till samlag	37	58	95
	övriga sexualbrott	84	65	149
	Sexualbrott totalt	358	363	721
806 Östra Nyland	grov misshandel	8	7	15
	försök till grov misshandel	3	9	12
	misshandel	655	774	1 429
	försök till misshandel	13	9	22
	lindrig misshandel	238	214	452
	Misshandelsbrott totalt	917	1 013	1 930
	sexuellt utnyttjande av barn	162	214	376
	våldtäkt, tvingande till samlag	38	54	92
	övriga sexualbrott	79	63	142
	Sexualbrott totalt	279	331	610
815 Sydöstra Finland	grov misshandel	8	3	11
	försök till grov misshandel	0	1	1
	misshandel	233	265	498
	försök till misshandel	4	2	6
	lindrig misshandel	100	87	187
	Misshandelsbrott totalt	345	358	703
	sexuellt utnyttjande av barn	91	91	182
	våldtäkt, tvingande till samlag	14	16	30
	övriga sexualbrott	41	25	66
	Sexualbrott totalt	146	132	278
818 Västra Nyland	grov misshandel	14	23	37
	försök till grov misshandel	5	8	13
	misshandel	810	840	1 650
	försök till misshandel	9	10	19
	lindrig misshandel	109	109	218
	Misshandelsbrott totalt	947	990	1 937
	sexuellt utnyttjande av barn	219	171	390
	våldtäkt, tvingande till samlag	34	51	85
	övriga sexualbrott	50	50	100
	Sexualbrott totalt	303	272	575
821 Tavastland	grov misshandel	4	4	8
	försök till grov misshandel	3	1	4
	misshandel	278	286	564
	försök till misshandel	3	4	7
	lindrig misshandel	105	86	191
	Misshandelsbrott totalt	393	381	774
	sexuellt utnyttjande av barn	67	116	183
	våldtäkt, tvingande till samlag	25	31	56
	övriga sexualbrott	36	21	57
	Sexualbrott totalt	128	168	296

	Anmäld målsägande uttryckt i antalet fall	2 020	2 021	Totalt
833 Inre Finland	grov misshandel	5	8	13
	försök till grov misshandel	7	2	9
	misshandel	888	885	1 773
	försök till misshandel	15	7	22
	lindrig misshandel	211	207	418
	Misshandelsbrott totalt	1 126	1 109	2 235
	sexuellt utnyttjande av barn	269	456	725
	våldtäkt, tvingande till samlag	61	73	134
	övriga sexualbrott	75	116	191
	Sexualbrott totalt	405	645	1 050
836 Österbotten	grov misshandel	10	11	21
	försök till grov misshandel	2	1	3
	misshandel	376	450	826
	försök till misshandel	6	9	15
	lindrig misshandel	122	121	243
	Misshandelsbrott totalt	516	592	1 108
	sexuellt utnyttjande av barn	127	169	296
	våldtäkt, tvingande till samlag	41	39	80
	övriga sexualbrott	33	65	98
	Sexualbrott totalt	201	273	474
842 Sydvästra Finland	grov misshandel	15	12	27
	försök till grov misshandel	4	5	9
	misshandel	569	681	1 250
	försök till misshandel	10	18	28
	lindrig misshandel	201	261	462
	Misshandelsbrott totalt	799	977	1 776
	sexuellt utnyttjande av barn	237	251	488
	våldtäkt, tvingande till samlag	33	75	108
	övriga sexualbrott	62	68	130
	Sexualbrott totalt	332	394	726
851 Östra Finland	grov misshandel	1	5	6
	försök till grov misshandel	2	1	3
	misshandel	461	501	962
	försök till misshandel	10	8	18
	lindrig misshandel	216	234	450
	Misshandelsbrott totalt	690	749	1 439
	sexuellt utnyttjande av barn	121	171	292
	våldtäkt, tvingande till samlag	38	47	85
	övriga sexualbrott	47	57	104
	Sexualbrott totalt	206	275	481
863 Uleåborg	grov misshandel	14	3	17
	försök till grov misshandel	5	3	8
	misshandel	475	522	997
	försök till misshandel	8	10	18
	lindrig misshandel	166	143	309
	Misshandelsbrott totalt	668	681	1 349
	sexuellt utnyttjande av barn	156	171	327
	våldtäkt, tvingande till samlag	35	51	86
	övriga sexualbrott	45	51	96
	Sexualbrott totalt	236	273	509
	grov misshandel	3	3	6
	försök till grov misshandel	0	0	0

	Anmäld målsägande uttryckt i antalet fall	2 020	2 021	Totalt
866 Lappland	misshandel	87	130	217
	försök till misshandel	1	6	7
	lindrig misshandel	56	57	113
	Misshandelsbrott totalt	147	196	343
	sexuellt utnyttjande av barn	34	59	93
	våldtäkt, tvingande till samlag	13	19	32
	övriga sexualbrott	16	15	31
	Sexualbrott totalt	63	93	156
872 Åland	grov misshandel	3	0	3
	försök till grov misshandel	1	0	1
	misshandel	37	19	56
	försök till misshandel	0	0	0
	lindrig misshandel	7	10	17
	Misshandelsbrott totalt	48	29	77
	sexuellt utnyttjande av barn	13	10	23
	våldtäkt, tvingande till samlag	4	5	9
övriga sexualbrott	4	0	4	
Sexualbrott totalt	21	15	36	
Totalt	grov misshandel	94	94	188
	försök till grov misshandel	36	34	70
	misshandel	5 626	6 272	11 898
	försök till misshandel	94	98	192
	lindrig misshandel	1 648	1 692	3 340
	Misshandelsbrott totalt	7 498	8 190	15 688
	sexuellt utnyttjande av barn	1 808	2 161	3 969
	våldtäkt, tvingande till samlag	377	533	910
övriga sexualbrott	587	617	1 204	
Sexualbrott totalt	2 772	3 311	6 083	